

Czwartek, 25 października 2018 r.

P8_TA(2018)0419

Ochrona interesów finansowych UE – Odzyskiwanie środków pieniężnych i aktywów od państw trzecich w przypadkach nadużyć finansowych

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2018 r. w sprawie ochrony interesów finansowych UE – Odzyskiwanie środków pieniężnych i aktywów od państw trzecich w przypadkach nadużyć finansowych (2018/2006(INI))

(2020/C 345/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając osiemnaste sprawozdanie Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) za 2017 r.,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (⁽¹⁾),
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej („EPPO”) (⁽²⁾),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 kwietnia 2016 r. dotyczący planu działania w sprawie VAT: W kierunku jednolitego unijnego obszaru VAT – czas na decyzje (COM(2016)0148),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 3 września 2018 r. zatytułowane „29. sprawozdanie roczne dotyczące ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej i zwalczania nadużyć finansowych (2017 r.)” (COM(2018)0553) oraz towarzyszące mu dokumenty robocze służb Komisji (SWD(2018)0381–0386),
- uwzględniając decyzję Rady 2014/335/UE, Euratom z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej (⁽³⁾),
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (⁽⁴⁾),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 października 2013 r. w sprawie przestępczości zorganizowanej, korupcji i prania pieniędzy: zalecenia dotyczące potrzebnych działań i inicjatyw (sprawozdanie końcowe) (⁽⁵⁾) (rezolucję komisji CRIM) oraz rezolucję z dnia 25 października 2016 r. w sprawie walki z korupcją i działań następczych w związku z rezolucją komisji CRIM (⁽⁶⁾),
- uwzględniając sprawozdanie z badania specjalnego Eurobarometr nr 470,
- uwzględniając pytanie do Komisji w sprawie zwalczania oszustw celnych i ochrony zasobów własnych UE (O-000066/2018),
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A8-0298/2018),

A. mając na uwadze, że ochrona interesów finansowych UE powinna stanowić kluczowy element polityki UE zmierzającej do zwiększenia zaufania obywateli poprzez zapewnienie prawidłowego i skutecznego wykorzystania ich pieniędzy;

(⁽¹⁾) Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29.

(⁽²⁾) Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1.

(⁽³⁾) Dz.U. L 168 z 7.6.2014, s. 105.

(⁽⁴⁾) Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1.

(⁽⁵⁾) Dz.U. C 208 z 10.6.2016, s. 89.

(⁽⁶⁾) Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 96.

Czwartek, 25 października 2018 r.

- B. mając na uwadze, że różnorodność systemów prawnych i administracyjnych w państwach członkowskich stwarza trudne warunki do zwalczania nadużyć finansowych, przy braku jednolitych przepisów europejskich dotyczących zwalczania przestępczości zorganizowanej;
- C. mając na uwadze, że art. 325 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej stanowi, że państwa członkowskie podejmują takie same środki do zwalczania nadużyć finansowych naruszających interesy finansowe Unii, jakie podejmują do zwalczania nadużyć finansowych naruszających ich własne interesy finansowe;
- D. mając na uwadze, że dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej⁽¹⁾ wprowadza minimalne standardy UE w zakresie zabezpieczenia mienia w celu ewentualnej późniejszej konfiskaty oraz w sprawie konfiskaty mienia w sprawach karnych;
- E. mając na uwadze wniosek Komisji z dnia 21 grudnia 2016 r. dotyczący rozporządzenia w sprawie wzajemnego uznawania nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty (2016/0412(COD)) wprowadza znormalizowane środki współpracy między państwami członkowskimi;
- F. mając na uwadze, że żaden z tych instrumentów nie może mieć zastosowania do państw trzecich;
- G. mając na uwadze, że rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939, w szczególności jego art. 104, przewiduje środki współpracy z państwami trzecimi;
- H. mając na uwadze, że art. 3 ust. 4 Konwencji Rady Europy nr 198 o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu stanowi: „Każda Strona przyjmie środki ustawodawcze i inne, konieczne do wymagania, aby w przypadku poważnego przestępstwa lub przestępstw, zgodnie z przepisami prawa krajowego, sprawca wykazywał źródło pochodzenia zakwestionowanych dochodów lub innego mienia podlegającego konfiskacie w zakresie, w jakim wymóg ten jest zgodny z zasadami jej prawa krajowego”;
- I. mając na uwadze, że na poziomie globalnym i regionalnym ONZ i Rada Europy opracowały szereg konwencji i mechanizmów w odniesieniu do konfiskaty i odzyskiwania aktywów, tj. Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji z dnia 31 października 2003 r., Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej z dnia 15 listopada 2000 r., Konwencję Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu z dnia 16 maja 2005 r., Konwencję Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa z dnia 8 listopada 1990 r.; mając jednak na uwadze, że powyższe instrumenty z różnych powodów nie zawsze umożliwiają skuteczne i terminowe odzyskiwanie skradzionych aktywów;
- J. mając na uwadze, że UE uznała tę kwestię za jeden z priorytetów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa; mając na uwadze, że w tym zakresie realizowane są projekty pilotażowe i przygotowawcze;
- K. mając na uwadze, że zgodnie z art. 1, 3 i 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych⁽²⁾, OLAF jest upoważniony do prowadzenia dochodzeń wszędzie tam, gdzie wydawane są pieniądze UE, w tym w krajach spoza UE otrzymujących pomoc UE;
- L. mając na uwadze, że zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013 OLAF może zawrzeć porozumienia o współpracy administracyjnej z właściwymi organami w państwach trzecich, po uprzednim uzgodnieniu z właściwymi służbami Komisji oraz Europejską Służbą Działań Zewnętrznych;
1. zwraca uwagę na obecny problem straty środków UE w związku z nadużyciami finansowymi, w ramach których środki są przekazywane do państw trzecich;
  2. podkreśla, że aby zapobiegać takim nadużyciom, należy unikać transferu środków pieniężnych za pośrednictwem pośredników finansowych działających w jurysdykcjach nieprzejrzystych i unikających współpracy;
  3. podkreśla z zaniepokojeniem, że środki pochodzące z państw trzecich mogą być również w sposób oszukańczy przekazywane do UE; podkreśla, że wyniki finansowanego przez UE działania przygotowawczego mającego na celu wsparcie krajów arabskiej wiosny w odzyskiwaniu mienia, realizowanego przez Międzyregionalny Instytut Narodów Zjednoczonych ds. Badań nad Przestępczością i Wymiarem Sprawiedliwości (UNICRI) powinny prowadzić do trwałego i szerszego programu UE mającego na celu wdrożenie odzyskiwania mienia;

⁽¹⁾ Dz.U. L 127 z 29.4.2014, s. 39.

⁽²⁾ Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1.

Czwartek, 25 października 2018 r.

4. podkreśla, że przekazywanie środków finansowych powinno być uzależnione od publikacji danych dotyczących beneficjentów rzeczywistych, tak aby odzyskiwanie mienia w przypadku nadużyć finansowych było łatwiejsze;
  5. podkreśla, że niestety UE zawarła dotychczas umowy o wzajemnej pomocy prawnej jedynie z kilkoma państwami trzecimi, takimi jak Japonia, Norwegia, Liechtenstein i Stany Zjednoczone, , pomimo iż podejrzewa się, że środki przekazywane są również do innych jurysdykcji; wzywa Komisję, aby zintensyfikowała wysiłki na rzecz zawarcia umów z państwami trzecimi otrzymującymi wsparcie finansowe z UE;
  6. ubolewa, że wiele państw członkowskich musi obecnie opierać się na umowach dwustronnych i że brak jest unijnego podejścia do tej istotnej kwestii; podkreśla zatem, że należy przyjąć bardziej jednolite podejście;
  7. wzywa UE do jak najszybszego złożenia wniosku o członkostwo w Grupie Państw przeciwko Korupcji Rady Europy (GRECO) oraz do stałego informowania Parlamentu Europejskiego o biegu nadanemu temu wnioskowi;
  8. wzywa Komisję, aby wzmocniła swoje stanowisko w umowach podpisanych z państwami trzecimi przez dodanie klauzul dotyczących zwalczania nadużyć finansowych; ubolewa nad tym, że brak jest danych na temat kwoty unijnych środków traconych co roku z powodu nadużyć związanych z transferem środków pieniężnych do państw trzecich; apeluje do Komisji o obliczenie kwoty straconych środków UE;
  9. zwraca się do Komisji o dokonanie oceny ryzyka w odniesieniu do unijnych przepisów, które ułatwiają nielegalne przekazywanie środków pieniężnych poza UE, oraz o usunięcie newralgicznych punktów w tych przepisach;
  10. wzywa Komisję do wprowadzenia standardowej metody gromadzenia danych, identycznej dla wszystkich państw członkowskich, aby umożliwić wykrywanie transferu aktywów pozyskanych w drodze oszustwa do państw trzecich, w celu jak najszybszego utworzenia centralnej unijnej bazy danych; podkreśla, że taki mechanizm istnieje już w dziedzinie zwalczania prania pieniędzy oraz że można by go rozszerzyć;
  11. podkreśla, że Konwencja Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu z dnia 16 maja 2005 r. oraz Konwencja Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa z dnia 8 listopada 1990 r. stanowią ważne instrumenty ułatwiające współpracę z państwami trzecimi w zakresie zabezpieczenia i odzyskiwania aktywów; z zadowoleniem przyjmuje pomyślne zakończenie negocjacji w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie wzajemnego uznawania nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty oraz zauważa, że jego główne elementy mogą stanowić przydatną podstawę współpracy z państwami trzecimi w kontekście międzynarodowych konwencji i umów dwustronnych, których stroną jest UE;
  12. ubolewa, że nie wszystkie państwa członkowskie UE zgodziły się przystąpić do EPPO; podkreśla znaczenie EPPO, która staje się kluczowym elementem każdego przyszłego mechanizmu odzyskiwania w państwach trzecich, co oznacza, że należy ją uznać za właściwy organ do tego celu, zgodnie z art. 104 rozporządzenia o EPPO, w obecnych i przyszłych porozumieniach dotyczących wzajemnej pomocy prawnej i odzyskiwania aktywów, zwłaszcza konwencji Rady Europy i ONZ;
  13. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych.
-